

פרשת פי תבוא התשפ"ה

ari.kahn@biu.ac.il

הרב ארי דוד קאהן

1. דברים פרק כו (פרשת כי תבוא)

(א) והיה פי תבוא אלה הארץ אשר ה' אלהיה נתן לה נחלה וירשתה וישבת בה: (ב) ולקחת מראשיתו כל פרי האדמה אשר תביא מארצו אשר ה' אלהיה נתן לה ושמרת בטנא והלכת אליה מקום אשר יבחר ה' אלהיה לשכון שמו שם: (ג) ובאת אליהם ואתה ויהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלהיה כי באתי אליה ארץ אשר נשבע ה' לאבותינו לתת לנו: (ד) ולקח הפתו הטנא מידו והניחו לפני מזבח ה' אלהיה: (ה) וענית ואמרת לפני ה' אלהיה אבד אבי ונירד מצרימה וניגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול עצום ורב: (ו) וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה קשה: (ז) ונצלק אליה' אלהי אבותינו וישמע ה' את קולנו וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו: (ח) ויוצאנו ה' ממצרים ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאותות ובמפתים: (ט) ויבאנו אליה מקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש: (י) ועתה הגה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי ה' והנחתו לפני ה' אלהיה והשפחתי לפני ה' אלהיה: (יא) ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלהיה ולביתך אתה והלוי וגם הגר אשר בקרבך: (יב) כי תכלה לעשר את פלי מעשר תבואתך בשנה השלישית שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום ולאלמנה ואכלו בשעריך ושבעו: (יג) ואמרת לפני ה' אלהיה בערתי הקדש מן הבית וגם נתתי ללוי ולגר ליתום ולאלמנה ככל מצותך אשר צויתני לא עברתי ממצותי ולא שכחתי: (טו) השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש: (טז) היום הזה ה' אלהיה מצוץ לעשות את ההקדים האלה ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל נפשך: (יז) אתה' האמרת היום להיות לך לאלהים וללכת בדרכיו ולשמר תקיו ומצותיו ומשפטי ולשמע בקלו: (יח) וה' האמירך היום להיות לו לעם סגלה כאשר דברך ולשמר כל מצותיו: (יט) ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיתק עם קדש לה' אלהיה כאשר דבר: פ

2. רמב"ן דברים פרק כו פסוק יז (פרשת כי תבוא)

וללכת בדרכיו - שתעשו הטוב והישר ותגמלו חסד איש את רעהו. ולשמר חקיו ומצותיו ומשפטיו - יזכיר בפרט החוקים והמשפטים כאשר פירשתי (לעיל ד ה), ויכלול במצותיו כל המצות מצות עשה ולא תעשה. ולשמע בקלו - ככל אשר יצוה לכם משאר המעשים, על ידי או על יד שאר הנביאים כאשר פירשתי (לעיל יג ה). ויתכן שיהו "מצותיו" מצות עשה "ולשמע בקולו" המניעות, כלומר מצות לא תעשה:

3. דברים פרק כז (פרשת כי תבוא)

(א) ויצו משה וקני ישראל את העם לאמר שמר את פלי המצוה אשר אנכי מצוה אתכם היום: (ב) והיה ביום אשר תעברו את הירדן אלה הארץ אשר ה' אלהיה נתן לה ואבנים גדולות ושדת אתם בשיד: (ג) וכמתך עליהן את פלי דברי התורה הזאת בעברך למען אשר תבא אלה הארץ אשר ה' אלהיה נתן לה ארץ זבת חלב ודבש כאשר דבר ה' אלהי אבותיך לך: (ד) והיה בעברכם את הירדן תלימו את האבנים האלה אשר אנכי מצוה אתכם היום בהר עיבל ושדת אותם בשיד: (ה) ובגית שם מזבח לה' אלהיה מזבח אבנים לא תניף עליהם ברזל: (ו) אבנים שלמות תבנה את מזבח ה' אלהיה והעלית עליו עולת לה' אלהיה: (ז) וזבת שלמים ואכלת שם ושמחת לפני ה' אלהיה: (ח) וכמתך על האבנים את פלי דברי התורה הזאת באר היטב: (ט) וידבר משה והפזנים הללוים אל כל ישראל לאמר הספנתו ושמע ישראל היום הזה נהנית לעם לה' אלהיה: (י) ושמעת בקול ה' אלהיה ועשית את מצותיו ואת חקיו אשר אנכי מצוה היום: (טו) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ה' מעשה ידיו חרש ושם בסתר וענו כלהעם ואמרו אמן: (טז) ארור מקלה אביו ואמו ואמר כלהעם אמן: (יז) ארור מסיג גבול רעהו ואמר כלהעם אמן: (יח) ארור משגה עור בדרך ואמר כלהעם אמן: (יט) ארור מטה משפט גריתו ואלמנה ואמר כלהעם אמן: (כ) ארור שכב עם אשת אביו כי גלה בנה אביו ואמר כלהעם אמן: (כא) ארור שכב עם פלי בהמה ואמר כלהעם אמן: (כב) ארור שכב עם אחתו בת אביו או בת אמו ואמר כלהעם אמן: (כג) ארור שכב עם חתנתו ואמר כלהעם אמן: (כד) ארור מכה רעהו בסתר ואמר כלהעם אמן: (כה) ארור לקח שחד להפכות גפש דם נקי ואמר כלהעם אמן: (כו) ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם ואמר כלהעם אמן: פ

4. ויקרא פרק יח פסוק ג - ו (פרשת אחרי מות)

(ג) כמעשה ארץ-מצרים אשר ישבתם-בה לא תעשו וכמעשה ארץ-כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקמיהם לא תלכו: (ד) את-משפטי תעשו ואת-חקתי תשמרו ללכת בהם אני ה' אלהיכם: (ה) ושמרתם את-חקתי ואת-משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני ה': ס (ו) איש איש אל-כל-שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני ה': ס...

5. דברים פרק כח פסוק א - טז (פרשת כי תבוא)

(א) והיה אם-שמעו תשמע בקול ה' אלהיך לשמר לעשות את-כל-מצותיו אשר אנכי מצוך היום ונתנה ה' אלהיך עליון על כל-גויי הארץ: (ב) ובאו עליה כל-הברכות האלה והשיגה כי תשמע בקול ה' אלהיך: (ג) ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה: (ד) ברוך פרי-בטנך ופרי אדמתך ופרי בהמתך שגר אלפיה ועשתרות צאנה: (ה) ברוך סגור ומשארית: (ו) ברוך אתה בבאך וברוך אתה בצאתך: (ז) וימן ה' את-איביך הסמים עליה נגפים לפניה בדרך אחז יצאו אליה ובשבעה דרכים ינוסו לפניה: (ח) יצו ה' אתה את-הברכה באסמיה ובכל משלח ידה וברכה בארץ אשר-ה' אלהיך נתן לך: (ט) יקימך ה' לז' לעם קדוש כאשר גשבע-לך כי תשמר את-מצות ה' אלהיך והלכת בדרכיו: (י) וראו כל-עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה ויראו ממך: ... (יג) ונתנה ה' לראש ולא לזנב והיית רם למעלה ולא תהיה למטה כית-תשמע אל-מצותו ה' אלהיך אשר אנכי מצוך היום לשמר ולעשות: (יד) ולא תסור מכל-הדברים אשר אנכי מצוה אתכם היום זמין ושמאול ללכת אחרי אלהים אחרים לעבדם: פ (טו) והיה אם-לא תשמע בקול ה' אלהיך לשמר לעשות את-כל-מצותיו וחקתיו אשר אנכי מצוך היום ובאו עליה כל-הקללות האלה והשיגה: (טז) ארור אתה בעיר וארור אתה בשדה:

6. רמב"ן דברים פרק כח פסוק ט (פרשת כי תבוא)

יקימך ה' לו לעם קדוש כאשר נשבע לך - יקרא שבועה, הברית אשר כרת עמהם בהר סיני על כל הדברים האלו, כי שם נאמר (שמות יט ו) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש. או שהברית אשר כרת עם אברהם (בראשית יז ו) להיות לך לאלהים ולזרעך אחריו, יכול זה. וכן אמר (להלן כט יב), למען הקים אותך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלהים כאשר דבר לך וכאשר נשבע לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב, כי לכולם בא בברית:

7. דברים פרק כט פסוק ח (פרשת כי תבוא)

(ח) ושמרתם את-דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשפילו את כל-אשר תעשון: פ

8. דברים פרק ז פסוק א (פרשת ואתחנן) - יג (פרשת עקב)

(א) כי יביאך ה' אלהיך אל-הארץ אשר-אתה בא-שמה לרשתה ונשל גוים-רבים מפניה קחתי והגרגשי והאמרי והכנעני והפרזי והחוי והיבוסי שבעה גוים רבים ועצומים ממך: (ב) ונתתם ה' אלהיך לפניך והפיתם החרם תחרים אתם לא-תכרת להם ברית ולא תחנם: (ג) ולא תתחתן בהם בתך לא-תתן לבנו ובתו לא-תתן לבנה: (ד) כי-ינסיר את-בנה מאחרי ועבדו אלהים אחרים וחרה אף-ה' בכם והשמידך מהר: (ה) כי-אם-כה תעשו להם מן-בחייתם תלוצו ומצבתם תשברו ואשיריהם תגדעו ופסיליהם תשרפון באש: (ו) כי עם קדוש אתה לה' אלהיך בך בחרו ה' אלהיך להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על-פני האדמה: (ז) לא מרבכם מכל-העמים חשק ה' בכם ויבחר בכם כי-אתם המעט מכל-העמים: (ח) כי מאהבת ה' אתכם ומשמרו את-השבעה אשר נשבע לאבותיכם הוציא ה' אתכם בגד חסד ויפדה מביט עבדים מיד פרעה מלך-מצרים: (ט) ונדעת כי-ה' אלהיך הוא האלהים האל הנאמן שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותיו לאלף דור: (י) ומשלם לשנאיו אל-פניו להאבידו לא יאחר לשנאו אל-פניו שלם-לו: (יא) ושמרת את-המצוה ואת-החקים ואת-המשפטים אשר אנכי מצוך היום לעשותם: פ (יב) והנה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר ה' אלהיך לך את-הברית ואת-החסד אשר נשבע לאבותיך: (יג) ואהבה וברכה והרבה פרי-בטנך ופרי-אדמתך דגנך ותירשך ויצהרך שגר-אלפיה ועשתרת צאנה על האדמה אשר-נשבע לאבותיך לתת לך:

9. דברים פרק ח (פרשת עקב)

(א) פליהמצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרו לעשות למען תחיו ורבייתם ובאתם וירשתם את-הארץ אשר-נשבע ה' לאבותיכם:

10. דברים פרק ט פסוק א - ח (פרשת עקב)

(א) שמע ישראל אתה עבר היום את-הירדן לבא לרשת גוילים גדלים ועצמים ממך ערים גדלות ובצורת בשמים: (ב) עם גדול וגם בגי ענקים אשר אתה ידעת ואתה שמעת מי יתנצב לפני בגי ענק: (ג) וידעת היום כי ה' אלהיך הוא-העבר לפניך אש אכלה הוא שמידם והוא יכניעם לפניך והורשתם והאבדתם מהר כאשר דבר ה' לך: (ד) אלי-תאמר בלבבך בהדה ה' אלהיך אתם! מלפניך לאמר בצדקת ה' הביאני ה' לרשת את-הארץ הזאת וברשעת הגוים האלה ה' מורישם מפניך: (ה) לא בצדקתך ובלישר ללבבך אתה בא לרשת את-ארצם כי ברשעתו הגוים האלה ה' אלהיך מורישם מפניך ולמען הקים את-הדבר אשר נשבע ה' לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב: (ו) וידעת כי לא בצדקתך ה' אלהיך נתן לך את-הארץ הטובה הזאת לרשתה כי עם-קשה-ערה אתה: (ז) וכל אל-תשפח את אשר-הקצפת את-ה' אלהיך במדבר למן-היום אשר-יצאתו מארץ מצרים עד-באכם עד-המקום הזה ממרים היתם עם-ה': (ח) ובחרב הקצפתם את-ה' ויתאנה ה' בכם להשמיד אתכם:

11. בראשית פרק יח פסוק יח - יט (פרשת וירא)

(יח) ואברהם ה' יתנה לגוי גדול ועצום ונברכו-בו כל גויי הארץ: (יט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את-בניו ואת-ביתו אחרי ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על-אברהם את אשר-דבר עליו:

12. ישעיהו פרק יא פסוק א - ט

(א) ויצא חסר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה: (ב) ונתה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה': (ג) וקריחו ביראת ה' ולא-למראה עיניו ישפוט ולא-למשמע אזניו יוכיח: (ד) ושפט בצדק דלים והוכים במישור לענוי-ארץ והפה-ארץ בשקט פיו ובריות שפתיו ימית רשע: (ה) ונתה צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו: (ו) וגר זאב עם-כבש ונמר עם-גדי ירפץ ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער קטן נהג בם: (ז) ופרה ודב תרעינה יחדו ורפצו ילדיהן ואריה כפקר יאכל-תבן: (ח) ושעשע יונק על-תור פתן ועל מאונת צפועי גמול ידו הדה: (ט) לא-ירעו ולא-ישחיתו בכל-הר קדשי פיי-מלאה הארץ דעה את-ה' כמים לים מכסים: פ

13. תלמוד בבלי מסכת יומא דף כח עמוד ב

אמר רב: קים אברהם אבינו כל התורה כלה, שנאמר עקב אשר שמע אברהם בקלי וגו'. אמר לה רב שימי בר חי'א לרב: ואימא שבע מצות! - הא אכא נמי מילה. - ואימא שבע מצות ומילה! - אמר ליה: אם כן מצותי ותורתך למה לי? אמר (רב) +מסכת הש"ס: [רבא] + ואימא רב אשי: קים אברהם אבינו אפלו ערובי תבשילין, שנאמר תורתך - אחת תורה שבכתב ואחת תורה שבעל פה.

14. בראשית פרק לב פסוק ה (פרשת וישלח)

(ה) ויצו אתם לאמר כה תאמרו לואדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם-לכך גרתי ואחר עד-עתה:

15. רש"י בראשית פרק לב פסוק ה (פרשת וישלח)

דבר אחר גרתי בגימטריא תרי"ג, כלומר עם לבן הרשע גרתי ותרי"ג מצות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים:

16. פסיקתא זוטריתא (לקח טוב) בראשית פרק לב פסוק ה (פרשת וישלח)

עם לבן גרתי. מדרש אמר יעקב אבינו קיימתי כל התורה, חוץ מכבוד אב ואם, חוץ מפריה ורביה, עם לבן השלמתי תרי"ג מצות, מנין גרתי, וכה"א ויעבוד ישראל באשה ובאשה שמר (הושע יב יג), שמר כל המצות:

17. אבן עזרא ויקרא פרק יח פסוק כו (פרשת אחרי מות)

ושמרתם... את חקתי אלה שאמרתי לכם אלה תהינה אסורות. ואת משפטי שתעשו המשפט שאצוה על העבר על אחת מהן. וטעם ולא מעשו מכל התועבת האלה שנית להכניס הגר, כי זאת המצוה היא שנה לאזרח ולגר בעבור שהוא דר בארץ ישראל. ואם יש לך לב תוכל להבין כי בימי יעקב שלקח שתי אחיות בתרן ואחרי עמרם שלקח דודתו במצרים לא נטמאו בהם. וטעם כי את כל התועבת האל (כו) - שתדעו זה גם אתם גם בניכם שתשמרו אותם, ותהיה הארץ טהורה, ולא תקיא הארץ אתכם.

18. דעת זקנים מבעלי התוספות בראשית פרק לז פסוק לה (פרשת וישב)

מיהו קשיא אליבא דר' יהודה מדאמרין קים א"א אפלו ערובי תבשילין גם מצות יבום ה' מקימין כדכתיב בא אל אשת אחיך ויבם אתה וא"כ האיד השבטים נשאו אחיותיהם וגם יעקב היאך נשא שתי אחיות בטיהן. וי"ל כי מאחר שלא נצטוו על התורה אף על פי שידועה ברום הקדש מה שהיו רוצין ה' מקימין ומה שהיו רוצין ה' מניחין.

19. רמב"ן בראשית פרק כו פסוק ה (פרשת תולדות)

ויש לשאול, אם כן איך הקים יעקב מצבה (להלן כח יח) ונשא שתי אחיות, וכדעת רבותינו (ב"ר עד יא) ארבע, ועמרם נשא דודתו (שמות ו כ), ומשה רבינו הקים שתיים עשרה מצבה (שם כד ד), והאיך אפשר שיהיו נוהגים היתר בתורה במה שאסר אברהם אביהם על עצמו וקבע לו השם שכר על הדבר, והוא יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ללכת בדרכיו. וביעקב דרשו (ב"ר עט ו) ששמר את השבת וקבע תחומין. ואפשר שיהיה זה בשבת מפני שהיא שקולה ככל התורה כולה (ירושלמי ברכות פ"א ה"ה), שהיא מעידה על מעשה בראשית: ואולי נאמר, משמרת - שניות לעריות של בני נח, ומצותי - גזל ושפיכות דמים, חקותי - אבר מן החי וכלאים של הרבעת בהמה והרכבת אילן, ותורותי - דינין ואסורי עבודה זרה, שאלו כולן נצטוו בהן בני נח, והוא השומר והעושה רצון בוראו ומשמר אפילו דקדוקין וחומרות במצות שלהן, וכמו שהזכירו ע"ז של אברהם אבינו ארבע מאה פרקי הוות (ע"ז יד ב). ודרשו "במאה שערים" שמדדוה למעשרות (ב"ר סד ו), כי היו האבות נדיבי עמים לתת מעשרות לעניים, או לכהני ה', כגון שם ועבר ותלמידיהם, כענין והוא כהן לאל עליון (לעיל יד יח): והנראה אלי מדעת רבותינו שלמד אברהם אבינו התורה כלה ברוח הקדש ועסק בה ובטעמי מצותיה וסודותיה, ושמר אותה כולה כמי שאינו מצווה ועושה, ושמירתו אותה היה בארץ בלבד, ויעקב בחוצה לארץ נשא האחיות, וכן עמרם, כי המצות משפט אלהי הארץ הן, אף על פי שהוזהרנו בחובת הגוף בכל מקום (קדושין לו ב). וכבר רמזו רבותינו הסוד הזה (בספרי דברים פסקא מג), ואני אעריך בו בעזרת השם (ויקרא יח כה, דברים יא יח). והמצבה מצוה שנתחדשה בזמן ידוע היא, כמו שדרשו (בספרי) באשר שנא ה' אלהיך (דברים טז כב), ששנאה אחר היותה אהובה בימי האבות: וביוסף דרשו (ב"ר צב ד) שהיה משמר את השבת אפילו במצרים, מפני שהיא שקולה כנגד כל המצות, לפי שהיא עדות על חדוש העולם, והיה עושה כן ללמד את בניו אמונת בריאת העולם להוציא מלבם כונת עבודה זרה ודעות המצרים, וזאת כונתם: וְעַל דֶּרֶךְ הַפֶּשֶׁט נֶאֱמַר שְׁיֵהָא מְשַׁמְרֵתִי - אֲמוֹנַת הָאֱלֹהִים שְׁהָאֲמִין בְּשֵׁם הַמִּיחָד וְשִׁמְרַת זֹו בְּלִבּוֹ, וְחָלַק בָּהּ עַל עֹבְדֵי הָעֲבוֹדָה זָרָה, וְקָרָא בְּשֵׁם ה' לְהַשִּׁיב רַבִּים לְעִבּוּדָתוֹ. מִצּוֹתִי - כָּכָל אֲשֶׁר צִוְּהוּ בְּלִדְ לֶךְ מֵאֶרֶץ, וְעוֹלַת בָּנוֹ, וְגִרִּישַׁת הָאָמָה וְאֵת בְּנֵהּ. חֻקֹּתִי - לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם לְהִיטֵת חֲנוּן וְרַחֲמוֹ וְעוֹשֶׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט וּלְצַוֵּת אֶת בָּנָיו וְאֵת בֵּיתוֹ בָּהֶם. וְתוֹרָתִי - הַמִּילָה בְּעֶצְמוֹ וּבְנָיו וְעִבְדָּיו וּמִצּוֹת בְּנֵי נֹחַ, שֶׁהֵן תּוֹרָה לְהֶם:

20. ויקרא פרק יח פסוק כה (פרשת אחרי מות)

וּתְטַמֵּא הָאָרֶץ וְאֶפְקֹד עֲוֹנָה עָלֶיהָ וּתְקַא הָאָרֶץ אֶת־יִשְׁבִּיהָ:

21. רמב"ן ויקרא פרק יח פסוק כה (פרשת אחרי מות)

ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה ותקיא הארץ - החמיר הכתוב בעריות, בעבור הארץ שתטמא בהן ותקיא הנפשות העושות. והנה העריות חובת הגוף ואינן תלויות בארץ, אבל סוד הדבר. ... והנה השם הנכבד הוא אלהי האלהים ואדוני האדונים לכל העולם, אבל ארץ ישראל אמצעות הישוב היא נחלת ה' מיוחדת לשמו, לא נתן עליה מן המלאכים קצין שוטר ומושל בהנחילו אותה לעמו המיוחד שמו זרע אוהביו, וזהו שאמר (שמות יט ה) והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ, וכתוב (ירמיה יא ד) והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים, לא שתהיו אתם אל אלהים אחרים כלל. והנה קידש העם היושב בארצו בקדושת העריות וברובי המצות להיותם לשמו, ולכך אמר (להלן כ כב) ושמרתם את כל חוקותי ואת כל משפטי ועשיתם אותם ולא תקיא אתכם הארץ, וכתוב (שם פסוק כד) ואמר לכם אתם תירשו את אדמתם ואני אתננה לכם לרשת אותה אני ה' אלהיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים, יאמר כי הבדיל אותנו מכל העמים אשר נתן עליהם שרים ואלהים אחרים, בתתו לנו את הארץ שיהיה הוא יתברך לנו לאלהים ונהיה מיוחדים לשמו. והנה הארץ שהיא נחלת השם הנכבד תקיא כל מטמא אותה ולא תסבול עובדי ע"ז ומגלים עריות: והפרשה הזאת הזכירה המולך לכלול עבודה זרה עם זכרון העריות. ועל כולם אמר אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים, ותקיא הארץ את יושביה, וכן אמר בפרשה השניה (להלן כ כו) ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי, שהוא חומר איסור עבודה זרה, ולכך אמר כי מפני שהם מיוחדים לשמו בעבור כן נתן להם הארץ, שנאמר (שם פסוק כד) ואומר לכם אתם תירשו את אדמתם ואני אתננה לכם לרשת אותה אני ה' אלהיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים: ... וזו היא מצות יעקב אבינו לביתו ולכל אשר עמו בשעת ביאתם לארץ (בראשית לה ב) הסירו את אלהי הנכר אשר בתוכם והטהרו. והשם לו לבדו נתכנו עלילות שמתה רחל בדרך בתחילת בואם בארץ, כי בזכותה לא מתה בחוצה לארץ, ובזכותה לא ישב בארץ עם שתי אחיות והיא היתה הנשאת באיסור האחיה. ונראה שנתעברה מבנימין קודם בואם בשכם ולא נגע בה בארץ כלל, מפני הענין שהזכרנו: ... ואמר ביעקב הסירו את אלהי הנכר, והפך המקום הדבק בעריות שהם שאר, והמשכיל יבין, אלו דבריו ז"ל. ...